

การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง
CITIZENS PARTICIPATION FOR ADMINISTRATION OF THE LOCAL GOVERNMENT
OF MUANG-PAN DISTRICT, LAMPHANG PROVINCE.

พระมหาไพสิฐ อภิชานโน (จะโต) และคณะ¹

Phramaha Dr. Paisit Aphijano (Jato), And Group¹

¹ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง (2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง จำนวน 394 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอนุมาน ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำชุมชน วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการศึกษาริวิจัย พบว่า (1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยภาพรวม ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =3.55) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานในด้านสาธารณูปโภค และด้านเศรษฐกิจ ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ด้านส่งเสริมการศึกษาและวัฒนธรรมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =3.72) ด้านการเมืองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =3.64) ด้านสาธารณสุขมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =3.64) ด้านทรัพยากรธรรมชาติมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =3.61) ด้านสังคมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =3.55) ด้านเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =3.33) และด้านสาธารณูปโภค มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =3.33) (2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (3) แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่นโดยตรง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรทำการสำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบให้ทั่วถึงและเป็นระบบ เพราะจะทำให้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ตลอดจนทั้งทำการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านการเมืองและการบริหาร ก็จะเป็นการบริหารงานและการดำเนินงานที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่อย่างแท้จริงได้.

คำสำคัญ : (1) การมีส่วนร่วมของประชาชน (2) การบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The aims of this research are (1) studying for the citizens participation for administration of the local government of the Muang-Pan district, Lamphang province, (2) comparing the citizens participation for administration of the local government of the Muang-Pan district, Lamphang province by personal factors and (3) studying the problems, the weakness threats and the development for the citizens participation for administration of the local government of the Muang-Pan district, Lamphang province.

Sampling is the citizens who was 20 years old and older including they are live in Muang-Pan district, Lamphang province for 394 people by the quantitative research. The research tool is the questionnaires and using the descriptive statistics program for data analysis. Using the frequency, percentage, mean and standard deviation to explain the general of sample and descriptive statistics of the citizens participation for administration of the local government of the Muang-Pan district, Lamphang province. Comparing the citizens participation for administration of the local government of the Muang-Pan district, Lamphang province by personal factors using the inferential statistics; T-test and F-test. In-depth interview with key informants Executive members of the Local Government Council And community leaders. Analyzing the In-depth interview and open-ended questionnaires by the content analysis techniques.

The result found (1) the citizens participation for administration of the local government at the high level and the average is ($\bar{X} = 3.55$). When considering each side, it was found that the citizens participation at the high level, except the participation for public utility and economic affairs at the medium level; The average is ($\bar{X} = 3.72$) for the promotion of educational and traditional, ($\bar{X} = 3.64$) for the political affairs and the public health, ($\bar{X} = 3.61$) for the natural resource, ($\bar{X} = 3.55$) for the social, ($\bar{X} = 3.33$) for the economic affairs and the public utility. (2) The result of comparing the citizens participation for administration of the local government of the Muang-Pan district, Lamphang province by personal factors; gender, age, educational level, occupation, income; it was found the result at the 0.05 level of significance. (3) The recommendation for development the citizens participation is the local government should be survey the people requirements in the responsibility areas because they realize the truth requirements and solving the problems that correspond in each areas. Including the public relations making by the local government affect to the people can understanding and realize the mission of the local government.

Keywords : (1) Citizens participation (2) Administration of the local government

ความเป็นมาและปัญหา

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่าเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติ เพราะเป็นสถาบันที่ฝึกหัดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่น อันเป็นที่อยู่ของตนเอง เกิดความหวงแหนและความรับผิดชอบต่อท้องถิ่น และเป็นผลให้ประชาชนมีความรู้สึกที่ดีต่อการพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ในโลกปัจจุบันนี้ โลกของเราเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้าน สังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี ซึ่งล้วนแต่ต้องการแสวงหาโอกาสความก้าวหน้า พัฒนาผลงานของตนอย่างต่อเนื่องและทันต่อสถานการณ์ สำหรับประเทศไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย จึงได้พัฒนาก้าวหน้าอย่างรวดเร็วเพื่อตอบรับกับการเปลี่ยนแปลง ทุกองค์การล้วนมีผู้บังคับบัญชา พนักงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจึงมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อให้องค์การดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องมีความร่วมมือของบุคคลทุกฝ่ายหรือการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกระดับชั้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง

ในปี พ.ศ. 2476 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเทศบาลขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ซึ่งเป็นที่ตระหนักดีว่า โครงการจัดตั้งเทศบาลนั้นได้เริ่มมาตั้งแต่สมัยพระยาทสมเดจ์พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว แต่มีเหตุการณ์จำเป็นต้องระงับไปเมื่อมีเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงการปกครองเกิดขึ้น และต่อจากนั้นในปี พ.ศ. 2476 จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2476 ดังกล่าว ทำให้มีเทศบาลเกิดขึ้นนับแต่นั้นเป็นต้นมา จนกระทั่งในปี พ.ศ.2535 ในสมัย นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบายการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นและปรับปรุงฐานะของสภาตำบลให้เป็นนิติบุคคล ปรับปรุงการจัดระเบียบการบริหารงานในตำบล เพื่อให้มีการกระจายอำนาจการบริหารการพัฒนาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคล่องตัวและมีทรัพยากรในการบริหารอย่างเพียงพอที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ส่งผลให้สภาตำบลทุกแห่งเป็นนิติบุคคล โดยสภาตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งการให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น (สถาบันดำรงราชานุภาพร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. 2440 : 39)

ในการมองเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ในการที่จะขับเคลื่อนโครงการหรือจัดทำแผนพัฒนาชุมชนต่าง ๆ ตามความต้องการหรือตามเจตนารมณ์ของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปางนั้น ประชาชนในพื้นที่ยังขาดการเข้ามามีส่วนร่วม ในการเข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน (ข้อมูลการลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมประจำปี 2559) จึงทำให้เกิดปัญหาข้อเรียกร้องต่าง ๆ ตามมาที่หลัง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนตำบลในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง เพื่อต้องการทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และเพื่อที่จะได้แนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินงานเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน สังคมและประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

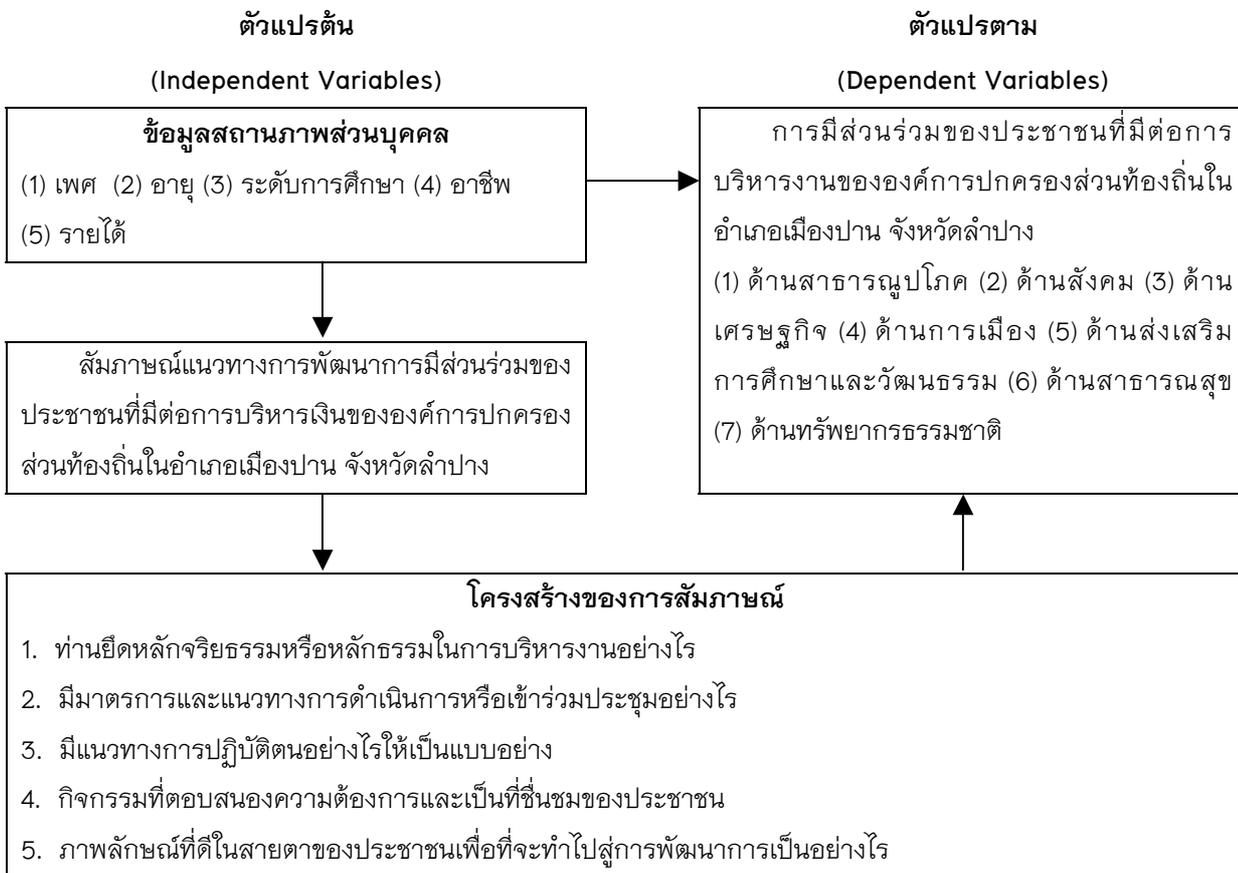
แนวคิดและทฤษฎี

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
4. ข้อมูลพื้นที่วิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ใน 7 ด้าน คือ (1) ด้านสาธารณูปโภค (2) ด้านสังคม (3) ด้านเศรษฐกิจ (4) ด้านการเมือง (5) ด้านส่งเสริมการศึกษาและวัฒนธรรม (6) ด้านสาธารณสุข (7) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ดั้งแผนภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการแจกแบบสอบถาม สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยเลือกประชากรทุกหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 394 คน

ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำชุมชน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามแบบปลายปิด แบบสอบถามแบบปลายเปิด โดยแบ่งแบบสอบถามสำหรับประชาชนออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ก. แบบสอบถาม ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้หาความเที่ยงตรง แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ (Index of Item Objective Congruence : IOC) หาความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับประชากร ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริง ที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

ข. แบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีนัยสำคัญ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ท่านยึดหลักจริยธรรมหรือหลักธรรมในการบริหารงานอย่างไร มีมาตรการและแนวทางการดำเนินการหรือเข้าร่วมประชุมอย่างไร มีแนวทางการปฏิบัติตนอย่างไรให้เป็นแบบอย่าง กิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการ และเป็นที่ยินยอมของประชาชน ภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาของประชาชนเพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาการเป็นอย่างไร

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก. เชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือ คือ แบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวางแผนและปฏิบัติ โดยทำทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามวันและเวลาที่กำหนด เมื่อได้แบบสอบถามแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนตามที่กำหนดบันทึกข้อมูลเพื่อจัดเก็บให้เป็นข้อมูลที่สมบูรณ์

ข. เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth) โดยการรวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัยเอกสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำชุมชน จำนวน 5 ท่าน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอนุมาน ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ตามประเด็นที่ได้กำหนดไว้จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่, ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ และจากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ประกอบบริบทเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 การซื้ออาหารทางเว็บไซต์ของนักศึกษาปริญญาตรีในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 3 สาเหตุการใช้เทคโนโลยีสั่งอาหารทางเว็บไซต์ของนักศึกษาปริญญาตรีในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้ (1) ด้านสาธารณูปโภค การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) (2) ด้านสังคม การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) (3) ด้านเศรษฐกิจ การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) (4) ด้านการเมือง การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) (5) ด้านการส่งเสริมการศึกษาและวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) (6) ด้านสาธารณสุข การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) (7) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$)

ผลการทดสอบสมมติฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ เพื่อนำไปสู่การตอบสนองสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรค และแนวทางการมีส่วนร่วม ซึ่งจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านสาธารณูปโภค พบว่า มากที่สุด คือ ด้านการสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปาไม่สะอาด และแหล่งน้ำทำการเกษตร บางพื้นที่ยังเข้าไปไม่ถึงเนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ของอปท. คิดเป็นร้อยละ 14.54 รองลงมา คือ งบประมาณในการดำเนินงานด้านสาธารณูปโภคยังไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 11.47 และน้อยที่สุด คือ สิ่งของต่างๆ ราคาไม่แน่นอน ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการซื้อขายสินค้าหรือผลผลิตทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 9.43

ด้านสังคม พบว่า มากที่สุด คือ ปัญหาเรื่องเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาและเข้ามาครอบงำในกลุ่มเด็กและเยาวชนอย่างรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 12.24 รองลงมา คือ ปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 11.98 และน้อยที่สุด คือ ผู้นำชุมชน ขาดความสามัคคีในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 6.88

ด้านเศรษฐกิจ พบว่ามากที่สุด คือ หน่วยงานของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับควรช่วยเหลือ และให้ความรู้ในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และประกันราคาให้เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 12.75 รองลงมา คือ ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 12.5 และน้อยที่สุด คือ ควรมีการส่งเสริม ด้านการประกอบอาชีพ โดยการมีประชามหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 8.41

ด้านการเมือง พบว่า มากที่สุด คือ ปัญหาการคอร์รัปชัน ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปตรวจสอบอย่างใกล้ชิด คิดเป็นร้อยละ 13.01 รองลงมา คือ รณรงค์เรื่องการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง พร้อมทั้งให้ความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการใช้สิทธิ์ คิดเป็นร้อยละ 11.22 และน้อยที่สุด คือ ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นทางด้านการเมือง และการบริหาร คิดเป็นร้อยละ 9.69

ด้านส่งเสริมการศึกษาและวัฒนธรรม พบว่า มากที่สุด คือ เยาวชนไม่เข้าใจวัฒนธรรมพื้นบ้าน เริ่ม คิดเป็นร้อยละ 14.03 รองลงมา คือ เด็กและเยาวชน ตลอดทั้งประชาชน ส่วนมากยังขาดคุณธรรม จริยธรรม คิดเป็นร้อยละ 11.47 และน้อยที่สุด คือ มีการศึกษาสูงขึ้น แต่ไม่มีงานรองรับ และส่วนใหญ่เลือกเรียนสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 7.65

ด้านสาธารณสุข พบว่า มากที่สุด คือ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ในการลงพื้นที่ไปพบปะ และแนะนำการดูแลสุขภาพสภาพให้กับประชาชน คิดเป็นร้อยละ 10.96 รองลงมา คือ ปัญหาภูมิกายในฤดูฝน มีมาก ก่อให้เกิดโรคไข้เลือดออกตามมา คิดเป็นร้อยละ 10.20 และน้อยที่สุด คือ การทำงานของเจ้าหน้าที่ ในสถานอนามัยและโรงพยาบาลยังขาดจรรยาบรรณ คิดเป็นร้อยละ 7.65

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า มากที่สุด คือ ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ตัดไม้ทำลายป่า คิดเป็นร้อยละ 20.15 รองลงมา คือ แหล่งกำจัดขยะไม่เหมาะสม ประชากรไม่ให้ความสำคัญกับการคัดแยกขยะ ป่าสงวนแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 7.65

แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง จำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านสาธารณูปโภค องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรวางระบบและดำเนินการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภคและแหล่งน้ำ ทำการเกษตรให้กับชาวบ้านให้ครบถ้วนตามแผนการที่บรรจุไว้

ด้านสังคม มีการจัดตั้งมาตรการและการจัดตั้งเวรยามของชาวบ้านในแต่ละพื้นที่เพื่อคอยสอดส่องดูแลเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

ด้านเศรษฐกิจ หน่วยงานของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรช่วยเหลือ และให้ความรู้ในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และประกันราคาให้เกษตรกรพร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ

ด้านการเมือง ปัญหาการคอร์รัปชัน ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปตรวจสอบอย่างใกล้ชิด รณรงค์เรื่องการซื้อสิทธิ์ขายเสียง ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมพร้อมทั้งสามารถแสดงความคิดเห็นทางด้านการเมืองและการบริหาร ที่มีหลักการ และเป็นประโยชน์

ด้านส่งเสริมการศึกษาและวัฒนธรรม ส่งเสริมให้เยาวชนได้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรม และร่วมกันอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีให้อยู่คู่สังคมตลอดไป

ด้านสาธารณสุข จัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องการดูแลสุขภาพพลานามัยที่เพื่อให้คำปรึกษา และแนะนำการดูแลสุขภาพสภาพไม่ให้โรคภัยไข้เจ็บมาเบียดเบียน ส่งเสริมและจัดการอบรมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจถึงปัญหาและผลกระทบของการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และรณรงค์ช่วยกันดูแลปลูกป่า รักษาป่าไม้หรือแหล่งน้ำให้อุดมสมบูรณ์

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านสาธารณูปโภค พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการบริหารงานและสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมฯ โดยมีการประชุมปรึกษาหารือกำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงาน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค ซึ่งถือว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านสาธารณูปโภคนี้มีความเป็นเอกภาพเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี เทติธิระกุล (2543) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษากรณีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง” พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การส่งเสริมสนับสนุนจากส่วนราชการ ระดับการพัฒนาของจังหวัดประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ด้านสังคม พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการบริหารงานและสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมฯ โดยมุ่งเน้นเรื่องการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเสพติด การแก้ปัญหาความเป็นอยู่ของประชาชน โดยประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Philip Hirsch (1990) ได้ศึกษาวิจัยในพื้นที่อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี พบว่า ในการบริหารงานสภาตำบล กรรมการสภาตำบลไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ชาวบ้านทั่วไปมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำโครงการพัฒนา สภาตำบลมักจะเลือกทำโครงการตามรายการที่รัฐบาลกลางกำหนดให้

3. ด้านเศรษฐกิจ พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการบริหารงานโดยให้ประชาชนมาเข้าร่วมการประชุมเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างอาชีพและการฝึกอบรมเสริมความรู้ด้านการผลิตสินค้า เพื่อพัฒนาอาชีพอย่างพร้อมเพรียงกันโดยสม่ำเสมอ ซึ่งทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงาน ในด้านเศรษฐกิจนั้นอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสุวิทย์ชา ลีวิฑูฒโน (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช” พบว่าการให้บริการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอทุ่งสง มีการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามแผนของพนักงานให้พนักงานมีส่วนร่วมในการบริหาร และนำความคิดเห็นมาร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

4. ด้านการเมือง พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินงานและบริหารงานด้านการเมืองของการมีส่วนร่วมของประชาชนแล้ว และการเข้าร่วมประชุมการอบรมให้ความรู้เรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ตลอดจนการนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติ ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือจากประชาชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปทุมรัตน์ ชูติมาวิทยาคม (2541) ได้ทำวิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการเมืองของจังหวัดเชียงราย” ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาท ช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี อาทิ 1.1 ีความเป็นอิสระในการบริหารงานมากกว่าสภาตำบล 1.2 บริหารการเงินการคลังสามารถจัดเก็บรายได้ได้ตามเป้าหมาย 1.3 การประสานงานและการควบคุมสภาและคณะกรรมการบริหาร ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

5. ด้านส่งเสริมการศึกษาและวัฒนธรรม พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินงานและบริหารงานการมีส่วนร่วมของประชาชนแล้ว ไม่ว่าจะเป็นดำเนินงานประเพณีต่าง ๆ ในการส่งเสริมและรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนการถ่ายทอดความรู้เรื่องประเพณีของชุมชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัทรมาศ จริยเวชวัฒนา (2547). ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล” พบว่า เทศบาลตำบลบ้านฉางมีความเสมอภาคและมีการกระจายการพัฒนาอย่างทั่วถึง ไม่มีการเลือกปฏิบัติและได้จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาและในเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการต่าง ๆ เพื่อหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง

6. ด้านสาธารณสุข พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินงานและบริหารงาน โดยได้รับความร่วมมือจากประชาชน ในการเข้าร่วมประชุม ดำเนินงานเรื่องสุขภาพอนามัย การรณรงค์เกี่ยวกับสุขภาพประชาชน ซึ่งประชาชนได้ให้ความร่วมมือเข้ามามีส่วนร่วมในด้านสาธารณสุขเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระยุดงภูมิ ธมฺมธโร (2553) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักสังคหวัตถุ 4 ตามความคิดเห็นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม” พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นค่อนข้างดีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาแกตามหลักสังคหวัตถุ 4 ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ปัญหาของประชาชนได้รับการตอบสนองและได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็ว ทำให้ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้า

7. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินงานและบริหารงาน โดยได้รับความร่วมมือจากประชาชน ในการตรวจสอบการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ การออกกฎระเบียบและหาแนวทางการแก้ปัญหาการบุกรุกทำลายสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระยุดงภูมิ ธมฺมธโร (2553) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ตามความคิดเห็นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม” พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นค่อนข้างดีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนาแกตามหลักสังคหวัตถุ 4 ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ทำให้ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

1. ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับความจริง ในด้านสาธารณูปโภค ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านส่งเสริมการศึกษาและวัฒนธรรม ด้านสาธารณสุข ด้านทรัพยากรธรรมชาติ จึงทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิตารัตน์ ศิลาวรรณโณ (2553) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักสังคหวัตถุ 4 : กรณีศึกษา อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน” พบว่า พนักงานส่วนตำบลที่มีความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันมีผลการบริหารงานที่ดี และมีแนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักสังคหวัตถุ 4

2. ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับความจริง จึงทำให้ดำเนินงานและบริหารงาน ในด้านสาธารณูปโภค ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านส่งเสริมการศึกษาและวัฒนธรรม ด้านสาธารณสุข ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพจน์ เจริญขำ (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นปางมะค่า อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นปางมะค่า ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีประสิทธิภาพ ทำให้การบริหารงานขององค์การประสบความสำเร็จ

3. ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานฯ โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับความจริง เนื่องจาก ประชาชนที่มีระดับการศึกษาดี ย่อมประกอบอาชีพและมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาเอกอมร วิฑูตปัญญา (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักสภาราณียธรรมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี” พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักสภาราณียธรรมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักสภาราณียธรรม อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักสภาราณียธรรมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรทำการสำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบให้ทั่วถึงและเป็นระบบ เพราะจะทำให้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชน
2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน หรือดำเนินงานในด้านต่างๆ เช่น ร่วมแสดงความคิดเห็นในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ตลอดทั้งการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน
3. รัฐบาลควรสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การฝึกอบรมบุคลากร เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างพอเพียงตามสภาพ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ด้านสาธารณูปโภค ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรวางระบบและดำเนินการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภค และแหล่งน้ำทำการเกษตรให้กับชาวบ้านให้ครบถ้วน ตลอดทั้งจัดหาตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตร พร้อมทั้งให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเรื่องการซื้อขายผลผลิตทางการเกษตร เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน
2. ด้านสังคม ส่งเสริมการจัดตั้งมาตรการและการจัดตั้งเวรยามของชาวบ้านในแต่ละพื้นที่เพื่อคอยสอดส่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และเพื่อป้องกันยาเสพติดเข้ามาในหมู่บ้าน พร้อมทั้งให้ความรู้เรื่องการสร้างงาน สร้างอาชีพ และรายได้ภายในชุมชน
3. ด้านเศรษฐกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีงานทำ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เพื่อที่จะพัฒนาเศรษฐกิจและแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานจัดสร้างแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรขึ้น
4. ด้านการเมือง ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางด้านการเมืองและการบริหาร ที่มีหลักการ และเป็นประโยชน์ รณรงค์เรื่องการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง ขจัดปัญหาการคอรัปชั่นให้หมดไป
5. ด้านส่งเสริมการศึกษาและวัฒนธรรม ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรม มีความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรม ร่วมกันอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีให้อยู่คู่สังคมไทยตลอดไป
6. ด้านสาธารณสุข ส่งเสริมและสนับสนุน ในการจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องการดูแลสุขภาพให้กับประชาชน เพื่อลงพื้นที่ให้คำปรึกษาและแนะนำการดูแลสุขภาพ และจัดการอบรมศีลธรรม จริยธรรม ให้แก่บุคลากรในองค์กร
7. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้าใจถึงปัญหาและผลกระทบของการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และรณรงค์ในการรักษาป่าไม้ แหล่งน้ำให้อุดมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ควรทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ควรทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

เอกสารอ้างอิง

- ชวลีพร วิมุขกตานนท์. (2532). **กลุ่มท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท.**
วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระมหาสุวิทย์ชา สิริวิฑูมโน. (2554). **การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช.** วิทยานิพนธ์ ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พระมหาเอกอมร ลีตปัญญา. (2554). **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักสารณีย์ธรรม
ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี.** วิทยานิพนธ์
ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พระยุกฤษณ์ ธรรมธโร. (2553). **การบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักสังคหัตถ์ 4
ตามความคิดเห็นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอนาแก
จังหวัดนครพนม.** วิทยานิพนธ์ ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- มนตรี เทิดธีระกุล. (2543). **การมีส่วนร่วมของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การปกครอง
ส่วนท้องถิ่นของจังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยอง.** วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สถาบันดำรงราชานุภาพร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2440). **ปัญหาการบริหารงานขององค์การ
ปกครองส่วนท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ : ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง.
- ธิดารัตน์ ศิลาวรรณโณ. (2553). **ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อการบริหารงานขององค์การปกครอง
ส่วนท้องถิ่นตามหลักสังคหัตถ์ 4 : กรณีศึกษา อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน.** วิทยานิพนธ์
ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นพพร ต่อนรับ. (2536). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานโครงการพัฒนาที่สูงเฉพาะพื้นที่
อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่.** วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปทุมรัตน์ ชูติมาวิทยาคม. (2541). **บทบาทขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการเมืองของ
จังหวัดเชียงราย.** วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุพจน์ เจริญขำ. (2554). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นปางมะค่า
อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร.** วิทยานิพนธ์ ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุภัทรมาศ จริยเวชชีวัฒนา. (2547). **การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาล
ตำบลบ้านฉาง.** วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Philip Hirsch. (1990). **Development Dilemmas in Rural Thailand.** Singapore : Oxford University Press.